

ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Управління є процесом перетворення інформації про стан системи й навколишнього середовища в цілеспрямовані дії, які переводять систему з поточного стану в бажаний. Особливе місце при управлінні підприємством займає управління працівниками, бо персонал підприємства є основним ресурсом, рушійною силою виробничого процесу, інтелектуальною складовою активів підприємства. Саме люди є джерелом творчості, ініціативи, енергії для досягнення цілей, що стоять перед підприємством.

Тому можна вважати, що здобуття конкурентних переваг можливе лише за рахунок ефективного управління персоналом. Але, на жаль, керівники вітчизняних підприємств досить слабо впроваджують у діяльність новітні підходи до управління персоналом, розглядаючи дану систему відірвано від інших, або взагалі не надаючи їй уваги. Хоча за останні роки в Україні й намагаються змінити застарілу концепцію управління персоналом, але, поки що, результати не є задовільними.

Зауважимо, що існує безліч визначень категорії «управління персоналом», які різні автори об'єднують в декілька підходів. Найчастіше під управлінням персоналу підприємства розуміється цілеспрямована діяльність керівництва підприємства та відповідних підрозділів щодо розробки кадрової політики й управлінських рішень для управління людьми на підприємстві з метою узгодження і досягнення інтересів працюючих та цілей підприємства. В будь-якому випадку, передбачається взаємодія двох систем – керуючої, у якості якої виступає керівництво підприємства на різних рівнях, та керованої – рядові співробітники організації. Під час управління персоналом виникає проблема оцінки ефективності роботи як кадрової служби щодо управління персоналом, так і ефективності діяльності працівників підприємства в цілому. Незважаючи на широку вживаність категорії «ефективність» в науковій думці не існує єдиного підходу щодо її розуміння. Стосується така невизначеність й категорії «ефективність управління», яка є основою при визначенні сутності ефективності управління персоналом.

Ефективність може визначатись як результативність системи, що виражається у відношенні корисних кінцевих результатів її функціонування до витрачених ресурсів [1]. Існують різні підходи до

визначення ефективності управління [2]: розраховують синтетичні показники ефективності управління; фактичні дані порівнюють з нормативними, плановими або з показниками за попередні роки; застосовують якісну оцінку ефективності за допомогою експертів; застосовують емпіричні формули для розрахунку показників, що характеризують ефективність управління. Найпоширенішими напрямками є визначення ефективності управління як співвідношення отриманого результату з витратами (ресурсами) діяльності підприємства; співвідношення отриманого результату з наміченими цілями. Але ці підходи до визначення ефективності не дозволяють встановити логічний взаємозв'язок між управлінням діяльністю підприємства та ефективністю управління діяльністю підприємства.

В роботі [3] узагальнено надбання щодо категорії «ефективність управління персоналом», які представлено трьома підходами: економічним, за якого ефективність управління персоналом оцінюється витратами на нього; цільовим, за якого ефективність визначається ступенем досягнення цілей; комбінованим, за якого ефективність визначається як ступенем досягнення цілей, так і рівнем витрат. При цьому в економічній думці розрізняють такі види ефективності управління персоналом: економічну, соціальну, організаційну, функціональну, індивідуальну [3]. Досить часто ефективність управління персоналом оцінюється шляхом визначення показників оцінки ефективності управлінської праці або визначається групою показників, що характеризують ефективність функціонування різних сфер діяльності підприємства. Зауважимо, що ці групи показників необхідно застосовувати комплексно. Таке поєднання є необхідним задля точного визначення, що привело до недосягнення цілей підприємства та негативно вплинуло на ефективність діяльності підприємства.

Список джерел інформації

1. Дудукало Г. О. Аналіз методів оцінювання ефективності управління діяльністю підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?operation=1&iid=1031>.
2. Зозуля А. О. Економічна сутність ефективності управління персоналом підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/18_ADEN_2012/Economics/10_113357.doc.htm.
3. Крамаренко А. В. Ефективність управління персоналом: поняття, принципи та види / А. В. Крамаренко // Економічний простір : Зб. наук. пр. – Дніпропетровськ, 2013. – № 73. – С. 107–116.